

POPULÄRVETENSKAPLIG SAMMANFATTNING (kan även bifogas som bilaga)

Organisationens namn

Branschorganisationen Svenska Ägg

Projekttitel

Förebyggande smittskydd och hälsokontroll för värphöns

Sammanfattning

Det grundläggande hälsoläget är gott hos de svenska värphönsen. Uppgifter från äggproducenter, äggpackerier och uppfödare vittnar om väl fungerande flockar med låg dödlighet. Det beror till en betydande del på aktivt arbete med biosäkerhet och ökad medvetenhet om såväl sjukdom som smittskydd hos de enskilda företagen.

Under 2019 inträffade fyra utbrott av salmonella i kommersiella värphönsbesättningar. Dessutom påvisades salmonella i en spannmålssilo, som var tänkt att bli foder till värphöns.

Inget fall av Aviär influensa har inträffat men då flera fall uppdagades i östra Europa i slutet av året har beredskapen varit förhöjd.

Ett misstänkt fall av Newcastlejsjuka (ND) uppvisades i Skåne. ND kunde inte konstateras men då Aviärt avulavirus typ 1 hittades och djuren hade symtom beslutade Jordbruksverket ändå att hönsen skulle avlivas och stallet saneras.

Andelen anslutna stallar till det förebyggande smittskyddsprogrammet är fortsatt hög. Samtliga ny- och ombyggnationer byggs för att klara de krav som ställs. Detta beror delvis på att den certifiering av det svenska ägget, som Svenska Ägg sjösatte under 2017, kräver godkännande i programmet. I samma certifiering ligger även krav på Svenska Äggs webbutbildning där det ingår ett block förebyggande smittskydd. Svenska Ägg fortsätter sitt arbete med förebyggande smittskydd som en av hörnstenarna i sin verksamhet

Uppgifter från äggproducenter, äggpackerier och uppfödare, i samband med gårdsbesök och utbildningsdagar, vittnar om väl fungerande flockar med låg dödlighet. Det beror till en betydande del på aktivt arbete med biosäkerhet och ökad medvetenhet om såväl sjukdom som smittskydd hos de enskilda företagen.

Projektets mål är ett bibehållet såväl som ökat smittskydd ute på gård för att minska risken för utbrott av smittsamma fjäderfäsjukdomar och djurlidande. Det innebär även att risken för konsument att insjukna i exempelvis salmonella, förblir obefintlig. Låg förekomst av sjuklighet medför en låg användning av antibiotika och därmed en minskad risk för utveckling av antibiotikaresistens.

För att uppnå projektmålet har Svenska Ägg arbetat med att förbättra besiktningar inom det förebyggande smittskyddsprogrammet och öka antalet gårdar som är anslutna till smittskyddsprogrammet och hälsokontroll spolmask. Svenska Ägg har arbetat med att öka kunskapen hos veterinärer och djurägare. Svenska Ägg har även gett rådgivning via telefon, artiklar i branschtidningen Fjäderfä och via föreläsningar.

Under året har vi märkt att kunskapen hos de olika veterinärerna i nätverket ökat, vilket har uppskattats av både veterinärerna själva och de producenter som anlitat dem. Vi ser även att producenterna, i högre grad än tidigare, tar kontakt med veterinärerna i DV-nätverket för att diskutera problem i sina värphönsflockar.

Den slutsats Svenska Ägg gör efter detta projektår är att arbetet med förebyggande smittskydd är fortsatt mycket viktigt, inte minst med tanke på hur stora konsekvenserna blir om en stor anläggning drabbas. Viktigt är också att det förs en bra och tydlig dialog mellan Svenska Ägg, drabbade djurägare, myndigheter och berörda veterinärer och att alla involverade har den kunskap och information som situationen kräver.